

DÜN VE BUGÜN

İnsaf!...

1914 senesinde Maarif Nazarı olan Şükrü Bey eğitim alanında bu memlekete büyük hizmetler etmiş bir adamdı; Balkan bozgununun devlet bünyesinde açtığı büyük yaralara, Avrupada Birinci Dünya Savaşının başlaması üzerine yaptığımız seferberliğin icabet-tirdiği ağır masraflara rağmen bir senede yüz kadar lise ve «öksüz yurdu» meydana getirdi; binlerce fakir ve yetim Türk çocuğunu bu yuvalara yerleştirdi; ben de o çocuklar arasındaydım ve devlet tarafından himaye edilmeseydim belki daha fazla okuyamıyacaktım.

Şükrü Bey «İttihat ve Terakki Partisi» nin ileri gelenlerindendi. 1926 da Atatürkü öldürmeğe teşebbüs edenlerin suç ortağı olmak la itham edilerek İstiklâl mahkemesi kararı ile ipe çekildi.

1919 başlarında Adana lisesi orta kısmında bulunuyordum, Fransızlar şehri işgal ettiler ve bizi bir hayvan vagonuna doldurarak Torosların kuzeyine sürdüler, Konya da trenden indirildik; halbuki İstanbula gelecektik.

Hürriyet ve İtilâf Partisine mevsup olan Konya valisi Cemal Beye başvurduk, bize şu garip cevabı verdi:

— Sizi Adanaya kimler gönderdilerse İstanbula da onlar gönder-sinler!

— Biz İttihatçıların değil, Türk milletinin çocuklarıyız!

Dedikse de fayda vermedi.

Çaresiz kalınca kırk kadar çocuk darmadağın olduk, biz Eskişehire kadar yaya gittik, belediye Bilecike gönderdi, Bilecik belediyesi de İzmit'e kadar yol parası verdi, İstanbula kadar olan mesafeyi aşmak imkânını İzmit belediyesi lütfetti.

Ervelki gün Kütahya Memleket hastahanesi verem servisinde yatarken bir hastadan mektup aldım; diyo ki:

«Yirmi sene devlet hizmetinde bulundum, vereme tutuldum ve bu yüzden emekliye ayrıldım. Yurdu muzun türlü illerinde tedavi gördüm; son olarak Afyon Memleket hastahanesinde yattım. Hastaların çoğu fakirdir. Usule göre bu hastalar taburcu edilince o şehrin belediyesi en yakın il merkezine kadar yol masrafını verir.. Her nedense Afyon belediye reisi müracaatlara: «Paramız yok!» diyor. Halbuki belediye tüzüğü meselâ 1953 bütçesinde tahsisat yoksa 1954 ten münakale suretile yardım yapılmasını âmirdir! Çoğunun arkasında pahtosu ve ceketi bile bulunmayan hastalar bu yüzden perişan bir halde kalıyorlar.»

Hâdiseler doğru ise esefle karşılancak mahiyettedir. Vaktile memleketin birçok yerleri işgal altında iken bile belediyelerin çoğu böyle yardımları esirgemezdi, şimdi ise çok şükür ne işgal var, ne de buhran... Memleket daha zengin ve barış içindedir. Afyonun hamiyetli ve fedakâr halkını temsil eden belediye reisinin şefkatli olması icabetmez mi? Hele 1919 daki dar görüşlü, insafsız Konya valisi gibi hareket etmesi ihtimalini havsalam almıyor.

Ne oluyoruz? Paramız ve rahatımız arttıkça insafımız azalıyor mu?

Kadircan KAFLI

Balıkesir — Hayri Tanyeri:

İran ve Hindistan arasında «Turan» isimli bir yayla vardır; Turan kelimesi Türkcüler tarafından büyük Türk ülkesinin adı olarak kabul edilmiştir. «Turanistan» diye bir devlet veya memleket yoktur; Turan bir millet ismi olmadığından Turanistan tâbiri yanlıştır. İlk okulların beşinci sınıfında okutulan coğrafya kitabına böyle bir kelimenin girmesi şaşılacak şeydir. Ya zık ki okul kitaplarımızda pek çok yanlışlara tesadüf ediyoruz, demek ki «Millî Eğitim Vekâleti Talim ve Terbiye Dairesi» iyi çalışmıyor.

Denizli — Kâzım Zeytinli:

İkinci, üçüncü, dördüncü Halife'nin tarihleri gazetemizde üç sene önce neşredildi, tekrarına lüzum yoktur. Sizin eski okuyucularımızdan olmadığınız anlaşılıyor.

K. K.

